

Lausuntopyyntö luonnoksesta kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteiksi

Johdanto

Opetushallitus pyytää lausuntoa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteluonnoksesta. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on hallitusohjelman mukainen, Olkeus oppia -kehittämishjelmaan kuuluva vuosina 2021 -2024 toteutettava kehittämisprojekti. Kokeiluun valitaan kuntia ja esiopetuksen yksiköitä tieteellisellä otannalla. Kokeilun toteuttamista ohjaa parhaillaan eduskunnan käsittelyssä oleva kokeilulaki sekä muut voimassa olevat esiopetusta koskevat säännökset.

Opetushallitus ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat sopineet, että kokeilua varten laaditaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet. Perusteet tulisivat voimaan alkuvuodesta 2021. Laadintatyö on aloitettu kokeilulain valmisteluun nähden ennakoivasti, jotta kokeiluun valittavilla kunnilla olisi riittävästi aikaa valmistella paikallinen kokeiluopetussuunnitelma sekä päättää muista kokeiluun liittyvistä toimista ennen varsinaisen kokeilun alkamista 1.8.2021.

Tausta

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteluonnoksen valmistelutyössä on kuultu laajasti eri asiantuntijoita ja tutkijoita sekä hyödynnetty heidän näkemyksiään ja saatua tietoa. Lisäksi Opetushallitus tilasi tutkimuskoonnin vuosien 2014 – 2020 välillä julkaistusta kotimaisesta ja kansanvälisestä, esiopetuksen kannalta relevantista tutkimuksesta. Varsinaisesta valmistelusta Opetushallituksessa on vastannut varhaiskasvatuksen tiimi, joka on työssään konsultoinut muita Opetushallituksen asiantuntijoita.

Lausuntojen kohteena oleva perusteasiakirjaluonnos pohjautuu Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014), mutta sitä on tarvittavilta osin muokattu kokeiluun sopivaksi. Muutoksia tehdessä on hyödynnetty Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita (2018), esiopetusta ja varhaiskasvatusta koskevan tutkimuksen, arvioinnin ja kehittämistyön tuloksia sekä perusteiden valmistelun aikana eri asiantuntijoilta saatua palautetta.

Kasvun ja oppimisen tukea sekä Oppilashuoltoa käsittelevät luvut ovat vuoden 2014 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia, sillä niihin ei ole lainsäädännössä esitetty muutoksia. Kokeilun aikana perusopetuslain mukainen Kasvun ja oppimisen tuki

(kolmiportainen tuki) sekä Opiskelija- ja oppilashuoltolain mukainen esiopetuksen oppilashuolto ulottuisivat myös kokeilussa mukana oleviin 5-vuotiaisiin.

Tavoitteet

Esiopetuksen yleisenä tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa painottuu entistä vahvemmin kasvun ja oppimisen polun jatkuvuus ja eheys. Kokeilussa korostetaan myös lapsen päivän eheyttä. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tavoitteena on myös koulutuksellisen tasa-arvon vahvistaminen sekä esiopetuksen laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen.

Esiopetuksen kaksivuotisuus antaa uusia mahdollisuuksia keskittyä ja syventyä oppimisen alueiden toteuttamiseen ja toimintakulttuurin kehittämiseen. Esiopetus on lapsilähtöistä ja tavoitteellista toimintaa. Kahden vuoden yhteinen työskentely luon mahdollisuuden ottaa aiempaa paremmin lasten vaihtelevat mielenkiinnon kohteet huomioon ja tarjoaa jokaiselle lapselle sopivan haastavia oppimisen kokemuksia. Myös lasten yksilölliset tuen tarpeet on mahdollista huomioida entistä paremmin. Kokeilu vahvistaa esiopetuksen merkitystä lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden varhaisessa havaitsemisessa, tuen antamisessa ja samalla vaikeuksien ehkäisemisessä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Pyydämme lausuntoanne perusteluonnoksesta luvuittain. Lisäksi voitte antaa yleistä palautetta perusteluonnoksesta.

Aikataulu

Pyydämme lausuntoanne 23.11.2020 klo 16.15 mennessä. Käsittelemme lausuntopalautteen pikaisella aikataululla. Tavoitteena on, että perusteet kaksivuotisen esiopetuksen kokeilua varten valmistuvat tammikuun 2021 aikana.

Valmistelijat

Arja-Sisko Holappa, opetusneuvos, Opetushallitus
Charlotta Rehn, opetusneuvos, Opetushallitus

Linkit

<https://minedu.fi/-/kaksivuotisen-esiopetuksen-kokeilu-kaynnistetaan> - Lisätietoja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun järjestämisestä.

https://minedu.fi/-/kaksivuotisen-esiopetuksen-kokeilu-kaynnistetaan?languageId=sv_SE - Mera information om ordnandet av försöket med tvåårig förskoleundervisning.

<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2020/20200149> - HE 149/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta ja varhaiskasvatustlain muuttamisesta

<https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2020/20200149.pdf> - RP 149/2020 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett försök med tvåårig förskoleundervisning och lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik

Liitteet:

[LUONNOS LAUSUNNOLLE Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluopetussuunnitelman perusteet 2021.pdf](#) - Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet 2021, LUONNOS lausuntoja varten.

[Utkast Grunderna för läroplanen för försöket med tvåårig förskoleundervisning.pdf](#) - UTKAST till Grunderna för läroplanen för försöket med tvåårig förskoleundervisning 2021

Jakelu:

Espoon kaupunki
Finlands Svenska Lärarförbund
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Hem och skola i Finland
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Imatran kunta
Inarin kunta
Jakobstad
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Kajaanin kaupunki
Kemijärvi
Kirkkonummen kunta
Kontiolahti
Korsholm
Kuntaliitto
Kuopio
Lahden kaupunki
Lastensuojelun keskusliitto
Limingan kunta
Lovisa stad
Luokanopettajien liitto
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Närpes stad
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Oulun yliopisto
Pargas stad

Pedersöre kommun
Pudasjärven kaupunki
Raseborg stad
Svenska Barnträdgårdsläraryforeningen
Tampereen kaupunki
Turun yliopisto
Vanhempainliitto
Vantaan kaupunki
Varhaiskasvatuksen opettajien liitto
Vasa stad
Väestöliitto
Åbo Akademi

VOITTE KIRJOITTA LAUSUNTONNE TÄHÄN

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 1 Kokeilun opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen kokeiluopetussuunnitelma.

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa.

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 3 Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri.

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 4 Opetuksen tavoitteet ja pedagoginen toteuttaminen kaksivuotisessa esiopetuksessa.

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUIHIN 5 JA 6 Kasvun ja oppimisen tuki sekä Oppilashuolto.

Yleistä palautetta kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteluonnoksesta.

Holappa Arja-Sisko
Opetushallitus

Holappa Arja-Sisko
Opetushallitus